№ 348

Радиограма от ЦК на БКП до ЗБ на ЦК на БКП относно контактите със „Звено“

21 април 1938 г.

Получена на 23 април 1938 г., вх. № 168, сп. № 17.
Строго поверително

Велчевисти търсят по-тясна връзка с нас. Искат доклади, информация, сътрудничество в Бюлетина. Настояват за пращането на полковник [Хр.] Стойчев горе или за среща в Париж с авторитетен наш човек. Смятаме [за] нужно, спазвайки необходимата осторожност, да култивираме нашето влияние в тая среда, да я отклоняваме от авантюри и тласкаме към народния фронт. Съобщете вашето мнение и не ще ли бъде възможно среща с Богданова[1].

Върху текста на телеграмата има бележки: *„Показать т.т. Коларову и Мареку[2]. Г. Д[имитров]“ и „Влияние – да, но среща за сега неуместна. 26. 4. 38. Г. Д[имитров]. В. П. Коларов. Марек“.*

ЦДА, КМФ 40/ 1078, к. 4. Оригинал. Ръкопис.

---

[1] Псевдоним на Антон Иванов.

[2] Псевдоним на Ст. Димитров

№ 349

Доклад от Директора на полицията до министъра на вътрешните работи и народното здраве за необходимостта от създаване в България на център за борба срещу комунизма

София, 23 май 1938 г.

МВРНЗ
ДИРЕКЦИЯ НА ПОЛИЦИЯТА
№ II/3436
София,
23. V. 1938 год.

До Господина
Министра на вътр[ешните работи]
и народното здраве
ТУК

Известно Ви е, Господин Министре, че през последните няколко години Коминтернът измени своята тактика по отношение пропагандата в целия свят. Старите прийоми на конспирации, въоръжени въстания и др. подобни са изоставени и за сега дейността е насочена главно за проникване и овладяване на всички масови организации, като: културни, патриотични, спортни, стопански и др. подобни; да проникнат в църквата, училищата, даже в казармата. Органите на Коминтерна

чрез своите функционери се стремят да се вмъкнат във всички тия организации и постепенно, бавно, но методично да насаждат своите разрушителни идеи.

За борба срещу III Интернационал в Женева отдавна съществува международно бюро, председателствано от Теодор Обер, което бюро има почти във всички държави в света свои представители.

Представители на това бюро в България бяха видни наши общественици (Тодор Кожухаров, Иван Харизанов и Траянов), обаче, по една или друга причина последните не можаха да изиграят своята роля. В Белгия съществува такава организация за идейна борба с комунизма, съставена от видни общественици, която води много сполучлива и планомерна борба.

В Полша също има такова бюро, което е полуофициално, подкрепено от държавата и върши много добра идейна борба.

Въпросните три организации издават огромна литература, която пръскат по целия свят, и видни членове на тая организация водят идеологическа борба със сказки, реферати и др. подобни за научно оборване на комунизма въобще.

У нас борбата срещу комунизма се води само от полицията. Никаква идейна борба не се води от никого. В миналото се правеха опити да се организира такава една борба, обаче, през партийните режими това беше невъзможно; понеже някои от нашите видни общественици подозираха, че подобна една организация ще се постави за цел да води някаква партийна работа.

Имайки предвид, че България представлява сериозен обект на Коминтерна, считам, че е необходимо да се организира такъв център и у нас за идейна борба срещу комунизма. В този център ще влезнат видни общественици – професори, индустриалци, представители на разни патриотически и други организации с надлежно утвърден устав и непременно подкрепен от властта.

Независимо от това, ръководителите на РП и КП са насочили усилията си главно сред младежта, организирана в разни спортни, патриотични и др. организации („Ратници“[1], „Легионери“[2], Студентски организации, „Родна защита“[3], „Юнаци“[2] и др. подобни). Понеже в тия организации младежта масово навлиза и дири къде да пласира своята енергия и патриотизъм, стремежът ѝ остава безрезултатен, понеже всички тия организации действуват и работят всяка отделно сама за себе си, дейността им не е координирана, водят борба помежду си и избиват в нежелателни посоки.

Използвайки положението на тая организация, комунистите се стремят да навлязат масово в тях и по такъв начин да ги отклонят от пътя им.

Излагайки горното, моля, Господин Министре, да дадете съгласието си за образуване на един център у нас, който непременно да бъде подкрепен морално и материално за известно време от властта, докато тая организация успее да завербува достатъчно число членове, които с членский си внос и др. подобни, ще могат впоследствие да подемат самостоятелна идейна борба срещу комунизма, а по законодателен път да се организира младежта и впрегне в работа на фронта на държавата.

ДИРЕКТОР НА ПОЛИЦИЯТА *Гр. Преславски*

АМВР, об. д. 4708, л. 5. Заверено копие. Машинопис.

[1] „Съюз на ратниците за напредъка на българщината“ – организация, създадена през

1937 г. Проявява краен национализъм, провежда антисемитски акции, поддържа връзки с нацистка Германия.

[2] Съюзът на българските национални легиони (СБНЛ) е създаден през 1930 г. Легиони и легионерски групи се изграждат предимно в средните училища. Поставя си за цел създаването на корпоративна тоталитарна държава по образец на фашистка Италия и нацистка Германия. През Втората световна война се свързва с фашистки и нацистки организации в Италия и Германия и сътрудничи с официалните представители на Германия и Италия в България.

[3] Младежка организация при офицерска организация „Родна защита".

[4] „Юнак" – българско гимнастическо дружество, основано през 1898 г. със задача да организира младежта за масови спортни игри.

№ 350

Полицейски сведения за Комитета за борба с III Интернационал в България

3 юни 1938 г.

През м. януари 1937 г. е идвал в София Теодор Обер, представител на „Лигата за борба срещу III Интернационал" (Лигата на Обера), центърът на която се намира в Женева. Същият е държал сказка във Военния клуб и имал няколко срещи с представителя на „Лигата на Обера в България" – полковник Славейко Василев и с митрополита Стефан. След заминаването на г. Обер се оформи фронта за борба срещу болшевизма от организациите: запасните офицери, зап. подофицери и пострадалите от войните, които излъчили един комитет в следния състав (с кооптирани лица):

1. Полковник Славейко Василев – председател.
2. Тодор Кожухаров – секретар.
3. Иван Чомов – секретар.
4. Цвятко Табаков (Директор на банка „Български кредит") – касиер.
5. Митрополит Стефан – съветник[1].
6. Сирманов – генерал о.з. – съветник.
7. Йосиф Робев – съветник.
8. Георги Русчев (индустриалец) – съветник.
9. Иван Илиев (бивш народен представител) – съветник.

От м. февруари 1938 г. горният комитет започна да издава „Известия", които не излизат редовно. Досега са издадени три броя „Известия" и се намира в печата брой 4 – 5.

Първият брой излезе в 5000 екземпляра, останалите по 1000 екз.

Издадена е и една брошура, превод от френски от издателството на „Силак" – „Какво спечели руският селянин от 20 годишното болшевишко управление" Брошурата е издадена в 2000 екз.